

Ze sborových akcí

Po	09. 10.	19:00	schůzka hospodářské komise
Út	10. 10.	14:30	setkání pro nejen starší věkem
St	11. 10.	19:00	slavnostní večer slova a hudby ku příležitosti 70. narozenin V. Havla (V. Lukášová, J. Čapek, M. Zikmund, R. Schulz, D. Veis, H. Veisová, R. Kvapil, M. Filová)
Čt	12. 10.	19:00	schůze staršovstva
Ne	15. 10.	09:30	při bohoslužbách káže Michal Šourek, farář v Nejdku. Po shromáždění beseda ve sborovém sále.
Út	17. 10.	14:30	setkání pro nejen starší věkem
Čt	19. 10.	13:00	do 18:00; podzimní a zimní burza dětského oblečení - prodej
Čt	19. 10.	19:30	schůzka střední generace - O modlitbě
Ne	22. 10.	09:30	při bohoslužbách káže Marta Zemánková, farářka v Praze-Nuslích. Po shromáždění beseda ve sborovém sále.
Út	24. 10.	14:30	setkání pro nejen starší věkem
St	25. 10.	10:00	varhany pro nejmenší (pořádá MC)
Út	31. 10.	14:30	setkání pro nejen starší věkem
Út	07. 11.	14:30	koncert pro starší věkem: E.Beránková - flétna, T.Hanzlíček - kytara
St	22. 11.	10:00	divadélko pro nejmenší (Tři zlaté vlasy Děda Vševěda)
Ne	26. 11.	09:30	bohoslužby s konfirmační slavností

Pastorační a úřední hodiny faráře a sborové sestry:

Farář: **pondělí a středa** 9.00–11.30; **čtvrtek** 18.00–19.00

Sborová sestra: **pondělí, úterý, čtvrtek** 8.00–12.00; **středa** 13.00–15.00

Číslo 68 / říjen 2006

<http://vinohrady.evangelnet.cz/hrozen>

Obsah

Tam, kde jsme na konci, je Bůh	2
Ke kořenům našeho evropanství I.	5
Pravidla moštárny aneb podle čeho žít	7
Francie	10
a další články ...	

Tam, kde jsme na konci, je Bůh

Kázání sestry seniorky Ester Čaškové při bohoslužbách na Vinohradech 17.9.2006

1. Petr 4,7-11

Má smysl ještě chodit do kostela, na biblické hodiny a přemýšlet o křesťanském životním stylu, když už je dokonalé Boží království za dveřmi? Konec všech věcí je blízko! Ti první křesťané počítali, že se konce věcí, času i světa dožijí, nebudou muset umřít a přejdou rovnou do Božího království. A není úplně jednoduché pochopit, že ono funguje, platí obojí: ano, konec je blízko, horlivě ho vyhlížejte, ale zároveň berte vážně a zodpovědně každý den, který ještě žijete tady. V tomto světě a také ve společenství věřících, v církvi. To je **napětí víry**. Už jsme spaseni, ale ještě to není vidět. Konec světa je na dosah, ale ještě ten svět je třeba brát vážně, je potřeba v něm svědčit a projevovat lásku.

Víte, že se člověku úplně změní hodnoty, když se dozví, že má před sebou už jen omezenou lhůtu života. Připouštíte si někdy myšlenku, že konec — i váš konec — je blízko? Co to s vámi dělá? Ve filmech většinou nastane panika. I v nemocnici lidé někdy zachvátí panika, když lékař řekne diagnózu. Moderní svět je vlastně stíhán touhou užít si, protože lidé mají strach o to, co bude. Že jim něco uteče, něco prosvihnou. A tak se vrháme do práce, jezdíme jak zběsilí,

klátí nás infarkty i vyhoření.

Ale ta představa, že brzy bude konec, může vést i do druhého extrému: způsobit lhostejnost k životu, člověk přehlídí to, v čem žije. Nepokládá za důležité tohle dočasné tělo nebo jím pohrdá, je „duchovně povznesen“. Z dějin známe blouznivce, kteří tento život a jeho běžné potřeby hodili za hlavu. I křesťané v Tesalonice přestali pracovat, protože měli za to, že už se to nevyplatí. Čas ale ukázal, že to „očekávání víry“ potřebuje dlouhý dech.

Proto mluví apoštol o střízlivosti: dokud žijeme, máme se o své životy starat, život zachovávat a pěstovat, pracovat na jeho zlepšení. Bible nás vybízí k věcnosti a střízlivosti! Protože dobré věci se mají dělat, dokud dýcháme. A právě očekávání toho budoucího dává přítomnosti její hlubokou závažnost: teď se rozhoduje o tom, jak to s námi bude potom.

Nedostatek střízlivosti je i v tom, když člověk na to poslední nemyslí. Když žije jen tady a teď v jakési chtěné slepotě. Je to zvláštní, jak se bojíme o smrti i mezi těmi nejbližšími mluvit! Ti, kteří věří jen tomu, nač si sáhnou, to někdy omlouvají právě střízlivostí: nechtějí si dělat příliš velké naděje, aby nebyli zklamáni — a tak si nedělají žádné. Ježíš v mnoha

Lukl, zástupcem kurátora bratr Růžička), byla projednávána perspektiva práce ve Vršovicích.

1950

Začátkem roku byla ještě projednávána práce ve Vršovicích a v únoru práce s mládeží. Konstatováno, že nedělní škola je na celkem uspokojivé úrovni, trpí pouze nedostatkem učitelů - staršovstvo si vytklo za úkol získávat kvalifikované učitele.

V dubnu roku 1950 bylo získáno třetí místo pro duchovního, který by měl na starost výhradně práci ve Vršovicích - navrženo, aby na toto místo byl povolán bratr Eiderna. V souvislosti s tím zažádáno o státní souhlas

k jeho volbě. V květnu (23.5.) byly ve Vršovicích zahájeny ranní bohoslužby v gymnáziu, za účasti 80 osob. Došly také souhlasy k volbě a bratr Eiderna byl všemi hlasy zvolen za vikáře pro Vršovice. V červnu bylo jednání o osamostatnění sboru ve Vršovicích.

Bylo projednáváno stanovisko synodní rady k opatřením u nekatolických církví. Na podzim museli vršovičtí opustit budovu gymnázia a pořádat bohoslužby opět u metodistů, v prosinci si najali kancelář. Dále bylo usneseno, že vršovičtí si budou od roku 1951 vybírat salár. Jednalo se také o příspěvku na provoz kazatelské stanice ve Vršovicích.

Připravil mch

Hrozen vinohradského evangelického sboru

Vychází přibližně jednou za měsíc. Redakční uzávěrka je vždy 20. každého měsíce. Redakční kruh tvoří *Matěj Cháb* (chab@idealtour.cz), *Miloš Lešíkar*, *Petr Sláma* (slama@etf.cuni.cz), *Jana Šarounová* (sarounova@quick.cz) a *Blanka Uličná*. Tiskovou verzi programem L^AT_EX 2_ε připravuje *Jan Mach* (jnm@volny.cz), internetovou *Jan Šaroun* (saroun@quick.cz). Adresa na internetu: <http://vinohrady.evangnet.cz/hrozen>. Příspěvky, reakce či dotazy poslejte na adresu sboru (Korunní 60, 120 00 Praha 2 – Vinohrady, tel. 224 253 550, e-mail: fsvinohrady@volny.cz) nebo přímo redaktorům. Určeno jen pro vnitřní potřeby vinohradského sboru. **Neprodejné.**

Adopce na dálku®

Na nástěnce v 1.patře jste si určitě všimli nové fotografie naší indické holčičky Kalpany spolu s vynikajícím vysvědčením. V listopadu nás čeká další platba, proto bych ráda připomněla, že archová sbírka probíhá po celý rok a výše příspěvku je dobrovolná. Příspěvek je také možné posílat i na náš bankovní účet č. 946 349/0800, variabilní symbol 66021xxx (vaše členské číslo).

Děkuji všem, kteří se tento rok připojili, zvláště pak dětem a mládeži za dopisy a dárečky.

Jana Fučíková

Z jednání staršovstva

Staršovstvo na své řádné schůzi 14. 9. mj.

- přivítalo dosavadního náhradníka staršovstva Miloše Lešička ve svém kruhu s ohledem na rezignaci presbytera Tomáše Osladila;
- vedlo rozhovor s rodinou Fluxových ze Senohrab o formě jejich členství v našem sboru;
- prodiskutovalo návrhy změn některých částí Církevního zřízení podle usnesení 31. synodu ČCE;
- schválilo na návrh HK rozdělení prací spojených s provozem a účtováním mezi zaměstnance sboru a ostatní pověřené osoby.

(es)

Z historie vinohradského sboru XXXI.

1948

K 1. červenci dává výpověď vikář sboru, bratr M. Heryán, na jeho místo je zvolen nový vikář V. Eiderna. V červenci roku 1948 byl projednáván nový církevní zákon, přečtena stanoviska synodní rady a prof. Hromádky a usneseno bylo i stanovisko sboru k předání synodní radě. V říjnu byla pak projednána programová činnost jednotlivých složek na další období - vzdělávací večery zastupitelstva a

starších. Funkci účetního přestal vykonávat bratr Lacina, na jeho místo nastoupila sestra Doležalová.

1949

V březnu byl za kancelářskou sílu do sboru povolán bratr Drápal. Při projednávání sborového hospodářství sděleno, že za rok 1948 skončilo schodkem 32.000 Kč. K 1. září byl za vikáře sboru zvolen Jaromír Sklenář. Poté, co bylo zvoleno nové zastupitelstvo a staršovstvo (kurátorem se stal bratr

podobenství varuje před bezmyšlenkovitostí a lehkomyšlností života, který je zaměřen na to, co máme teď, a nechce myslet na to poslední.

To poslední však nemusí být jen časově poslední. Poslední může znamenat, že je to na okraji našeho zájmu a pozornosti. Že na to nemáme čas. Ale to, co se vám zdá na okraji života — třeba otázky smyslu, soudu, viny — může být „zatraceně“ blízko. **Protože tam, kde jsme na konci, tam je Bůh.** Když apoštol říká: *Konec je blízko*, nechce strašit, ani znehodnotit to, čím žijeme, ale chce říct: V dohledné době se dostanete do bezprostřední Boží blízkosti!

Tohle berte vážně! Nepřehlížejte to. Počítejte s tím a připravujte se na to. My často vidíme jen to, co vidět chceme. Z nedostatku odvahy odvracíme pohled. A tak jsme slepí i vůči potěšováním. Vždyť musí přijít konec pomíjivých věcí, aby mohly nastat ty nepomíjivé. Konec všech věcí v tomto světě znamená začátek slavného zjevení Krista a také začátek Božího přebývání mezi lidmi, jak o tom mluví Zjevení Janovo: *A oni budou jeho lid. Setře jim každou slzu z očí. A smrti ani bolesti už nebude.* . . V hloupé beznaději tak někdy ze strachu utápíme oprávněnou naději, výhled, který těší a stojí za to. Čeká nás přece dědictví, nevyslovitelná radost, spasení duší!

V tomto smyslu vidět blízký konec vůbec není ponuré, ale radostné! Konec není černá jáma hrobu, ale cesta do světla, do vzkříšení.

On ten konec už vlastně trochu za-

sahuje do naší současnosti. Boží království znamená být s Bohem. A my to spojení s Bohem přece máme už teď – v modlitbě! Jako bychom měli telefonní drát do budoucnosti!

Konec je blízko, a tak se připravujte tím, že budete strážliví a pohotoví k modlitbám. **Že svůj vztah s Bohem nenecháte až na poslední chvíli:** však ono se uvidí. Ono to nějak dopadne. . . Modlitba je strážlivá práce srdce. Není určena jen pro zvláštní nebo krizové příležitosti! Modlitba je pěstování cesty do nebe. Prořechování toho telefonního drátu – aby k nám Boží servis mohl proniknout. A může nám pomoci pevný řád modlitby – včetně těch naučených, osvědčených formulací. Volná modlitba není hned sama o sobě lepší. I ta se může stát rutinou. Ale jde přece o to, abychom zformulovali, vyslovili před Boží tváří to, co se děje, věci, které námi hýbou, tíží nás, a které potřebujeme s někým sdílet. Máme zažitý model modlitby jako něčeho nezávazného, jako nudné povinnosti. Ale modlitba je sdílení – jako když jdete s kamarádem na kafe, a už se nemůžete dočkat, že konečně můžete vyklopit, co se stalo, s čím si nevím rady, z čeho mám radost. **Modlitba znamená v Boží přítomnosti ventilovat, otevřít svůj život.**

Pán Bůh z toho má radost – a my užitek. Víte proč? Když se člověk modlí, dostává se ze svého omezeného pohledu, z předem daných řešení. Učí se vidět věci jinak, z nadhledu. V modlitbě se na náš život při-

kládají Boží měřítko: měřítko času, hodnot, závažnosti. A ty věci najednou vypadají jinak! Když vezmeme vážně, že jsme „na konci“, že se k němu blížíme — ať to chápeme osobně, jako konec vlastního života, nebo konečnou fázi dějin, je každopádně modlitba to nejpřiměřenější, co můžeme dělat. Být v kontaktu s tím, kdo nás vede. Kdo to celé režíruje, má pod kontrolou a završí, dokoná. **Svět se přece neblíží svému konci jako likvidaci, ale ke svému cíli — plnému společenství s Bohem.** Před námi je dokonání, zjevení smyslu stvoření. Bude odhalena pointa. Není to důvod těšit se, že u toho budeme moci být a nebudeme zklamáni?

Ale pozor: S koncem času houstnou vztahy mezi lidmi. I to nám ty americké akční filmy moc pěkně předvádějí: v krizi, při nějakém ohrožení se v plné šíři ukáže lidské sobectví. S rostoucí nespokojeností ubývá lásky. Zachránit musím především sám sebe! Ale to je přesně ta situace, kdy věřící člověk může dát svou víru, naději i lásku. Projevovat lásku neznamená city, emoce, vzrušené výkřiky. Podstatou lásky je přece snaha o dobro pro druhého, o jeho záchranu. Proto apoštol píše: *Láska překryje množství hříchů.*

Možná nás zarazí, že je to třeba říkat, že i uprostřed toho prvokřesťanského sboru byli hříšníci a měli hodně hříchů. Ale vždyť se známe! Jsme součástí tohoto hříšného světa, nejsme o nic lepší než jiní lidé a naše lidské slabosti vycházejí najevo samo-

zřejmě i ve sborovém životě, ve vztazích mezi křesťany. Tam, kde není láska, tam se soudí, posuzuje a odsuzuje — často tvrději než „ve světě“, protože ti, kdo soudí z pozice dobrého křesťana, mají pocit převahy v tom farizejském smyslu. Jednají s pýchou spasených. Bez lásky k druhým dovedeme pranýřovat a vypočítávat viny, ukazovat na ně prstem a v duchu si říkat: Ten je na tom hůř než já. *Láska ale překrývá — neodhaluje hříchy.* Nemyslí se tím zakrýt si oči a jen o lásce mluvit. Vůbec tím není vyloučeno, že budu věčně jednat a budu se snažit odstranit zlo. Ale jde o to, že **když jednám z lásky, nechci toho druhého člověka zničit, ale pomoci mu znovu vstát.**

Dodat mu odvalu, naději, podpořit ho. Sdílet s ním jeho trable, a tím je umenšit, rozdělit náklad. *Neste břemena jedni druhých.* Tak to myslel a sám dělal Ježíš. A do přikázání lásky shrnul celé Desatero. Podle vzájemné lásky mají být jeho učedníci identifikovatelní v tomto světě! Ten poslední soud (dělení na kozly a ovce) se bude dít také podle skutků lásky. Zbožnost bez lásky nestojí ani za zlámanou gřešlí. **O takovou zbožnost, o náboženské projevy, které druhí lidi ponižují, srážejí je, berou jim naději — o takové náboženství Kristus nestojí.** Milovat Boha a nenávidět svého bratra nejde dohromady.

V konkrétních, každodenních situacích se ukáže, jestli to myslíme vážně. Třeba když vám zaklepe na dveře host! „Host do domu, Bůh do

Na Sionu čest Ti vzdává. . .

Řeč bude o hradu Sion blízko Kutné Hory, kdysi sídlu Roháče z Dubé. Právě na něj od roku 1961 každoročně mířily vycházky evangelické mládeže Poděbradského seniorátu, kterých jsem se jako Kolíňačka někdy kolem roku 1980 také účastnila. Na Sionu se tehdy povídalo o Pánu Bohu i Roháčovi a při kytare zpívalo, pod Sionem se pak hrály veselé evangelické hry s míčem i bez něj. Jen jednou jsme tam nedošli — to když z příkopu u hřbitova v Malešově vyskákali příslušníci a vycházku nám prostě zakázali jako nedovolené shromažďování.

To už je ale dávná minulost — přítomností byla minulou sobotu oslava 45. výročí těchto vycházek, na kterou jsem také vyrazila. Taková setkání pa-

mětníků někdy trochu bolí — tak trochu jsme všichni zestárlí. Ale duch zůstal stejný. Co tam bylo tenkrát, cítí člověk i dnes. Hovory se točily nejen kolem dětí, práce, ale i kolem církve a věcí víry. Někdy s pocitem, že těch pětadvacet let mezitím snad ani nebylo a že rozhovor pokračuje tam, kde tenkrát skončil. Nějak mi z toho všeho vyplývalo, že stejně jako tehdy (nebo možná i trochu víc) víme, že má cenu ten život víry dál zkoušet žít. A že jsme za něj Pánu Bohu vděční.

Celé jsme to zakončili symbolicky — když jsme se vraceli do Malešova, stálo nám v cestě policejní auto. V roce 2006 se tam ale kontrolovalo jen dodržení dopravní značky Stop. . .

Jana Šarounová

nikli několik akcí. Bylo zajímavé sdílet názory s lidmi z tak rozdílných prostředí, a tak se určitě nebudete divit, že jsme většinu společného času dříve diskutovali. Francouzsky, anglicky, německy, španělsky o školství, Francii, kabelové televizi, dějinách. Probrali jsme snad všechno od mezinárodních problémů po naše oblíbené barvy.

A i když jsme byli po práci většinou hodně unavení, nevyhnul se nám ani sport. Pokud nepočítám všudypřítomnou petanque, sjeli jsme na kajacích řeku Jambron a vyšplhali se na hřebeny, tyčící se nad námi.

Všechny tyto zážitky, ať kulturní, sportovní či jakékoli jiné hravě předčil „cestovní víkend“, kdy jsme přes národní park a nádherný zámek Grignan jeli na divadelní festival v Avignonu. Barevný, zářivý Avignon plný života, ulice přečpané k prasknutí plakáty, upoutávkami a pouličnímu umělci, a nad tím vším se tyčící strohá okázalost papežského paláce nás okouzly natolik, že se (pevně doufám) příští rok vrátíme znovu na delší čas.

Zřejmě se zdá, že ty tři neděle byly plné úžasných zážitků, lenošení a pohody. Tak úplně to samozřejmě nebylo. Hlavním cílem našeho pobytu byla práce, všechno ostatní takřka jíc „bonusy“. Rekonstrukce postranní uličky středověké templářské vesnice probíhala samozřejmě tradičními metodami — tj. rukama, krumpáčem a lopatou, a to všechno v oněch červencových vedrech. Musel to být určitě zajímavý pohled pro všechny ty zvědavé turisty a místní, jak se snažíme

napodobit řemeslníky z roku 1432. Ze začátku jsme byli trochu zaskočení, ale postupně nás práce začala těšit a hlavně její očividné denní výsledky... Ale přiznávám, že jsme si všichni oddechli, když jsme všechno (a něco navíc) dokončili ve stanoveném termínu a na konečné „vernisáži“ si přitukli s radními.

Tím přípitkem všechno pomalu končilo. Úklid náradí, balení, objížďení přátel, slavnost s ostatními na zámku, srdceryvné loučení s Hee En, L'Nao a Su Jin, chytání autobusu na dálnici...

Pro většinu lidí Provence znamená pole fialové levandule. Pro mě skvěle přátele a jednu malou uličku uprostřed Poët Laval.

Blanka Uličná

domu“, nebo taky „hůl do ruky“ — v moderním podání. Možná už se zase blížíme té situaci tehdy v Orientě běžné, že mimo domov byl člověk velmi ohrožen. Proto bylo pohostinství nejen péčí o nasycení, ale také útočištěm, poskytnutím ochrany a bezpečí. Křesťanský sbor má poskytovat takovou péči, ochranu — ale i sdílení a útočiště v nouzi. To jsou pak projevy lásky, kde nestačí něco zamumlat, ale kde se vaří a uklízí, kde se platí za kafe pro druhého, kde se sdílí čas i bolesti. Tady, ve všedním dni, mimo bohoslužby **se ukáže, jestli je ta láska jen pouhé slovo anebo je opravdu silou, která nás spojuje, a která svědčí o Pánu, který je láska.** Být spolu i v životě. Zajímat se o sebe, pomáhat si. To je něco, co křesťany spojuje také v eku- meně napříč církvemi a napříč celým světem. V čase, kdy roste strach z cizích lidí, kdy přibývá nepřátelství mezi lidmi, mohou křesťané n- cházet u jiných křesťanů **vlídné a otevřené přijetí.** Tvoří tak to viditelné společenství lásky, které tu není proto, aby je druzí chválili. Ale uka-

zuje k Dárci. **Prožívaným společenstvím lásky ukazujeme těm okolo, co má smysl a jak bude vypadat budoucnost.**

Vždyť nakonec jde přece o to, aby byl Pán Bůh oslaven: vždycky a vším. K tomu nám Duch dává všelijaké dary — ty zvláštní (těch není mnoho) a pak ty normální, potřebné pro život církve: kázání evangelia a všední, nenápadnou službu. Tak v nás pracuje Duch svatý. Propůjčuje, dává dary proto, abychom jimi sloužili druhým. Tvoje obdarování je proud Boží milosti který skrze tebe teče k těm druhým. Nikdo se nemůžeme vymlouvat, že je jen host nebo pozorovatel nebo že žádný dar nedostal. Každý z nás má svůj dar, svůj nezaměnitelný úkol, něco, čím je pro druhé i pro Boha nepostradatelný! Nikdo není křesťanem jen sám pro sebe. Jsme tu pro druhé, aby byl Pán Bůh co nejvíce lidmi oslavován, vyznáván a za Pána uznáván.

Všechno, co se děje, proč tu jsme, se děje skrze Krista Pána a z moci Du- cha svatého ke slávě Boží. Proto jsme tu jako svatě kněžstvo. Soli Deo gloria! Amen.

Ke kořenům našeho evropanství I.

Ve zmatcích dnešního života si uvědomujeme, jak je nutné si ujasnit otázku: jsem především Čech, nebo Evropan? Je pro mě nejdražší hodnotou mého mimocírkevního života češ- ství, které smím přijímat jako obda-

rování a závazek? Češství, které v minulých třech stoletích prošlo kalvárií a zázračným znovuzkříšením — anebo mám klást na přední místo příslušnost k evropskému společenství, dědici všeho, co světu dala antika,

křesťanství, osvícenství? Máme pěstovat své výdobytky duchovní, kulturní a zejména hmotné v teple domova, chránění pohraničními hvozdy, jako naši dávní otcové, anebo smíme spojit své síly se všemi svými sousedy, přát dobré nejen sobě, ale i ostatním evropským zemím a i v otázce bezpečnosti se spolehnout na společnou obranu?

Křesťan, a tím spíše reformovaný křesťan, má v jednom směru usnadněnou odpověď. Naši jedinou, skutečnou a všeobsahující hodnotou je Ježíš Kristus. V něm jsme našli vysvobození ze svého tápání, ze svých nejistot, on nás vysvobozuje z hříchu a malomyslnosti, ze závisti i sobectví. Bůh v Ježíši Kristu přijímá každou modlitbu, ať je vyslovená kralickou češtinou nebo jakýmkoli moderním jazykem. Důstojnost a spása člověka nespočívá v ničem jiném, než že jsme v Kristu Božími dětmi. A nejbližší Pánu Bohu jsou ti, kteří nejvíce trpí — ty hladové děti v Africe, ti nešťastníci v zemích trvalých válek — všude tam, kam lidská ruka nedovedla dodat chléb a mír.

Ano, toto vše si uvědomujeme, ale zároveň vyznáváme, že se v praktickém životě dneška často nevyznáme, neumíme se zbavit starého ustrašeného sobectví a místo něj hledat, čím může náš národ prospět Evropě, a hlavně světu. Nejde jen o to, co vyznáváme, ale spíše o to, jak můžeme posloužit těm, kteří to potřebují, jak se dokážeme dělit se sousedy o dobré i zlé. Jak se dokážeme podílet na

ušlechtilém vytváření nového ducha v Evropě — v té Evropě, která dnes stojí před těžkým úkolem: vyhladit podhoubí všeho mravního neřádstva, které vedlo ke vzniku dvou světových válek, k holocaustu, ale také i k té zoufalé revoluci ruské.

Připomínejme si proto, čím Češi pomáhali obohatit evropského ducha v dřívějších dobách — a naopak, jaké to byly okolnosti, které bránily, aby i silné myšlenky zůstaly v držení jen našich lidí a nepronikly ven.

Nepochybuji o tom, že naším prvním Evropanem byl **biskup Vojtěch**. Muž pravé víry, toužící po tom, aby prohloubil a upevnil křesťanství v Čechách, tehdy ještě hodně pohan-ských. Vysvěcený v Magdeburgu musel často hledat oporu v Římě, když ho doma pronásledovala dynastická zášť Přemyslovců. V Římě se spřátelil s pozdějším císařem Otou III., mimořádně vzdělaným panovníkem, který chtěl z Říma vytvořit střed univerzální říše. Podporoval také reformu církve a pomohl Vojtěchovi, aby založil samostatnou arcidiecézi polskou, se sídlem v Hnězdně. Vojtěchovi nebylo dopřáno, aby se mohl plně věnovat církvi ve své vlasti. Tím více posloužil Polákům, podílel se i na založení arcidiecéze uherské v Ostrihomi a nakonec zemřel, když kázal pomoh-řanským Prusům.

V době Karla IV. byly Čechy otevřeny evropským kulturním vlivům. Karel, ač vychován v Paříži, si zamiloval český jazyk, mluvil však stejně dobře i německy a

Spolu se dvěma kamarádkami jsem využila nabídku naší francouzské lektorky a přihlásila se na mezinárodní dobrovolnický pobyt v departementu Drome, uprostřed jižní Francie. Na tři týdny jsme se staly součástí mezinárodní skupiny, která měla v jedné z údajně deseti nejkrásnějších vesnic Francie zrekonstruovat cestu.

Já, spolužačky Anička, Alenka, tři slečny z Koreje a Angličan Nick jsme od 9 do 13 hodin pracovali na stavbě pod vedením jednoho z našich dvou „animateurs“ (vedoucích) a kameníka Nielse a odpoledne jsme si sami zvolili program. Spolu s Nielsem a jeho partnerkou, herečkou Clotylde, která se nám starala o jídlo, jsme poznávali okolí, jejich přátele, další brigádníky, francouzskou kulturu, památky, zkratka „L'esprite de la France“ — ducha Francie.

Musím zmínit, že všichni místní, které jsme na svých cestách potkali, nás přijímali velmi přátelsky a otevřeně, což byl vlastně také jeden z důvodů, proč jsem si vybrala tento typ práce. My jsme je totiž nepřijeli připravovat o místa (jak jsou tam většinou zahraniční pracovníci vnímání), ale naopak jim pomoci, což bylo přijímáno místy až neuvěřitelně nadšeně.

Setkala jsem se tedy prakticky jen se samými pozitivními dojmy, co se lidí i kraje týče. Projeli jsme, jak už jsem řekla, s naším devítimístným Fordem valnou část kraje Drome, rozkládajícím se v horách napravo od města Valence a dálnice A3. Největším centrem je tu město Montélimar,

odkud pochází známý nugát. On to tedy vlastně žádný nugát není, spíš hodně dobrý turecký med. I tam jsme byli, dokonce v první místní nugátové továrně. . .

Viděli jsme samozřejmě i mnoho dalších měst, městeček a vesniček při našich výletech za francouzskou kulturou. Provensálský venkov totiž, na rozdíl od našeho, oplývá nejen záhony levandule a malebnými kopci, ale i nepřebornou nabídkou koncertů, slavností, výstav a oslav. Neodepřeli jsme si ani klasická večerní posezení u hry petanque či oblíbené barbecue.

Spřátelili jsme se také s nejbližší skupinou dobrovolníků (Francouz, Belgičanka, tři Korejky, Holanďan a Alžírán), s nimiž jsme pod-

na pěkných webových stránkách kazatelské stanice Tis, dnes jako tehdy spadající pod kazatele hronovského).

V září 2006 jsou služby Boží konány v Tisu již nikoliv poprvé, ale po mnohokrát od doby těch prvních, jež byly zmíněny výše. Údolí, ve kterém leží, jest stále pěkné a radosti z nedělního sborového výletu, který tentokrát namířen na tiskový sborový den, přidalo i velmi vlídné počasí.

Když jsem spatřil chalupu, druhdy za oněch 1300 zlatých koupenu, vybavil jsem si večer v Janských Lázních v letošní zimě. Tam nám totiž naši milí hostující kazatelé Strádalovi promítali diapozitivy a vyprávěli o tom, jak tuhle chalupu spolu s mládežníky rekonstruovali a jak se při té práci vždycky zrodilo krásné společenství.

Dorazili jsme tedy nedělním rámem do Tisu, tam se potkali s Jarmilou a Jaromírem Strádalovými a myslím, že všichni jsme z toho shle-

dání měli radost. Vedle služeb Božích byla ještě připravena přednáška na téma duchovního vedení reformované církve – s přihlédnutím ke kalvínským kořenům reformace (obojí vedené naším kazatelem Martinem T. Zikmundem).

Odpoledne jsme se, vracejíce se ku Praze, zastavili ještě v Očelicích, kde Strádalovi bydlí, a ochutnali jejich milého společenství a štědré pohostinnosti. Zcela příjemně nemohu nezmínit jedinečné buchty sestry Jarmily, které vyvážíly svými kvalitami mimořádně hutnou potravu duchovní, které se nám dostalo v Tisu.

Zpáteční cesta proběhla doufám dobře, bez dramatických momentů, které poznamenaly konec minulého sborového výletu, a tak nezbyvá než poděkovat za jeden z hezkých dní uprostřed evangelického společenství.

Matěj Cháb

Francie

Pár dojmů z prázdninového dobrovolnického pobytu

Prostředek léta, červenec.

Ten letošní červenec, plný úmorného vedra a bezvětří.

V ty dny nebyl lepší způsob, jak trávit prázdniny, než ve stínu u vody nebo s Kofolou, knihou, pina coladou a klimatizací v hotelu s výhledem na vařící se moře.

Cokoli by ale bylo lepší, než v poledne na plném slunci vykopávat pěti-

kilové kameny, které někdo před staletími s velkou péčí pohřbil v zemi. To mi musíte věřit, protože tenhle způsob jsem si vybrala já.

Ty dotyčné kameny se nacházely ve zpustlé uličce středověké vesničky Poët Laval a ta zase v jižní Francii, v Provence. V době od 10. do 29. července 2006 jsem se v těchto místech nacházela i já, samozřejmě ne sama.

italsky, byl dobrým znalcem latiny. Budoval Prahu jako střed své říše. Zval francouzské i německé stavitele, italské malíře, v jeho době vynikli i naši umělci, anonymní Mistr třeboňského oltáře i Mistr vyšebrodský. Prahu navštívil Francesco Petrarca, básník slunné Itálie, s nímž si císař předtím dopisoval. Karel založil univerzitu, která přitahovala z celé střední Evropy lidi toužící po vzdělání.

Z Horních Rakous povolal Konráda Waldhausera, který ze sv. Havla burcoval pražské měšťanstvo k pokoře a skromnosti, ale káral i zlořády mezi mnichy. Velice pomohl Ka-

rel naší církvi založením arcidiecéze a povoláním skvělého Arnošta z Pardubic, výborného organizátora, ale i velkého humanisty, který výrazně omezil tehdy obvyklé mučení při soudním vyšetřování. Škoda, že tehdejší císařská pravomoc neumožnila rozšířit takový pokrok po celé Říši.

Karel IV. nezanedbával své povinnosti vůči německé říši, již byl hlavou. V řadě říšských panovníků byl však výjimkou pro své vzdělání a svůj celoevropský rozhled.

Pokračování v příštím čísle Hroznu

Vojtěch Zikmund

Pravidla moštárny aneb podle čeho žít

Recenze

To musíš vidět, říkala nám Monika už dávno. Trvalo pak nějaký rok, než jsem se k filmovému zpracování románu Johna Irvinga, nazvaného *Pravidla moštárny*, dostal. Film opravdu patří k tomu nejkrásnějšímu, ale také nejzajímavějšímu z toho, co přinesl konec minulého tisíciletí. Klade otázky, kterým se stojí za to vystavit.

Příběh doktora Larche, ředitele sirotčince St.Clouds kdesi ve státě Maine na severovýchodě USA. Zařízení, jak postupně zjišťujeme pohledem Homéra, zde narozeného a odloženého dítěte a později doktorova pomocníka, je anonymní porodnicí, ale

také místem, kde se načerno provádějí potraty. Chod domova udržují přísné, ale přátelské rituály, jako je večerní čtení pohádek nebo modlitby na dívčím oddělení. Ve světě zuří druhá světová válka, ale domov je ostrůvkem dětského světa, načrtnutý teplými barvami. Ani proto příliš neruší, když obrazem prosvítne bigamní vztah dr. Larche a jeho dvou asistentek.

Jednoho dne se v domově objeví mladý pár, on poručík, ona blondýna Candy. Přijeli kvůli potratu, neboť poručík má odejít na frontu a dítě neplánovali. Homér stržen touhou po velkém světě odjíždí s nimi.

Doktor není nadšen, ví však, že Homéra v domově násilím neudrží. Dvojice vezme hoča k moři, které dosud nikdy neviděl, a poté na svou rodinnou jablečnou plantáž. Homér zde pracuje se skupinou sezónních černošských česačů. Postupně se rozvíjí jeho vztah s poručíkovou ženou, světáčkou Candy. Černoši odjíždějí za prací jinam, Homér zůstává. Když se parta napřesrok vrací, jsou již Homér a Candy spolu. Partě velí starý černochoch Rose, zásadový dobrák, který si dovede zjednat respekt. Jenomže se ukáže, že přivedl do jiného stavu svou vlastní dceru. Starý ani příliš nezapírá, jakoby láska otce k dceři byla namístě. Ve vztahu k Roseho dceři je Homér rytířem a rádcem. Zprostředkuje jí u doktora Larche potrat. Sám je ale bezradný, co se svým vztahem s Candy.

V té době se doktor Larche ocitá pod palbou správní rady domova. Proti všem pravidlům se rozhodne prosadit za svého nástupce právě Homéra. Vyrábí mu falešný lékařský diplom, posílá mu porodnický kufřík s vybavením. Homér ale s návratem nespíchá. Odhodlá se teprve tehdy, když Roseho při dalším pokusu o znásilnění ubodá jeho vlastní dcera. Přichází zpráva, že zmrzačený poručík se vrací z fronty domů. Dr. Larche umírá. Candy si na vozičku přiváží svého manžela, s nímž již nikdy nebude mít dítě, které si kdysi nechali u dr. Larche vzít. Homéra v St. Clouds vítá jásoť malých kamarádů. Když usedá do ředitelského křesla, připadá

nám náhle jako doktor Larche, který zázrakem omládl o nějakých čtyřicet let.

Dlouho jsem neslyšel tak naléhavě položenou otázku po tom, jak dobře žít. Ztělesněním dospělého a svobodného vztahu k etice je právě doktor Larche. Nespoután konvenční morálkou, vede svůj domov jedině s ohledem na své vlastní svědomí, oddán tomu, co sám považuje za dobré a spravedlivé. Klíčem k filmu je scéna, kdy se na Homéra obrací negramotný Rose, který jej sám předtím učil finským moštářenským řemeslem, aby mu přečetl pravidla moštárny, přibitá na cínový papír zdi. Homér čte řadu malicherných zákazů a příkazů, které se naprosto mýjejí s tím, jaká dilemata prožívá a vidí kolem sebe: nekouřit v postelích, nelézt po střeše... "K sakru, to musel psát někdo, kdo tady nikdy nežil. Taková pravidla jsou k ničemu", shrnuje Rose a Homér mu dává za pravdu. Pravidla moštárny končí v plameni kamen.

Film je hezký na pohled, herci pohlední a krajina malebná. Otevírá problém vztahu zákona a dobra. Odpověď zní "Wait and see", počkej a uvidíš, buddhisticky působící rada poddat se toku života, vyčkat, co přinese. Zákon, pravidla, která sepsal "někdo, kdo tady nikdy nežil", patří do koše. Připomíná to pavlovský konec Zákonu. Jenomže: Je to takhle jednoduché? Není to právě jedna velká iluze, že když odvrhneme zákon, nalezneme lidství? Nenalezneme spíše chaos, džungli a zákon sil-

nějšího? Anebo je projevem víry chaotu se nebát? Ale jaké víry? V dobro v člověku? V Boží vedení?

Petr Sláma

Za potravou do Tisu

Ze sborového výletu

V září 1877 konal kazatel hronovský poprvé služby Boží v Tysu, vesnici to u Nového Hrádku v pěkném údolí ležící, v příbytku bratra Hurdálka. Shromáždění konáváno nyní střídavě odpoledne v Tysu vždy se cvičením zpěvu, odpoledne v Novém Hrádku s vyučováním náboženství spojené. Při zpěvu učily se žalmy a písně. Odpoledne konávána též biblická hodina s volným rozhovorem, při které písmáci Josue Poul, Čtvrtečka, Hejzlar a Světlík Bahenský s věnečkem vousů pod bradou i jiní vykládali

Písmo svaté a dotazovali se kazatele na některé verše v Písmě svatém, aby jim smysl vyložil. V neděle, kdy kazatel přítomen nebyl, konávali čtené služby Boží.

Kazatel napsal roku 1881 zprávu české superintendenci: Ve sboru Tysském je 84 duší v 19 rodinách. V Tysu právě v těchto dnech zakoupena chalupa za 1300 zl., v níž po čase teprve slušná modlitebna má zřízena býti.

(Úryvek z knihy "Na Chocholouši" od Marty Šárové, který si můžete přečíst